

Sebők Zsigmond

A SZIRTHARANG

A Badacsony komoran néz a Balatonra. Hasonlít az alakja a koporsóhoz s aki először látja, meghökkenve mondja:

– Oh, de szomorú hegy ez a Badacsony!

A Balaton hullámai zúgva, morogva emelkednek lábánál. Mintha a koporsó mellett gyászdalt mormognának...

De csak messziről látszik ilyen szomorúnak a Badacsony. Közelről nézve csupa mosoly. Oldalait zöld szőlőtőke koszorúzza és környékén tömérdek présház, nyaraló tekint vidáman az utasra. Az ember fölkiált láttukra:

– Ej, de kedves hegy ez a Badacsony!

A Badacsonyon van a szirtharang is.

Öblös szirtdarab ez, mely olykor megzendül, mint a harang.

Mesém erről szól. Bim, bam! – szól a szirtharang – Giling, galang ! Szóljon a mese. . .

Darócruhás kapásemler kapálgatta szőlőjét a Badacsony oldalán, aranyruhás tündérkirály trónolt a Badacsony ormán.

Nádfődeles kunyhóban lakott a kapás, kristálpalotában a tündérkirály.

Mondja egyszer a tündérkirály a szegény kapásnak.

– Kapásom, kapásom, jámbor alattvalóm, hosszú útra megyek. Kire bízom a legdrágább kincsemet, három fürt aranyszőlőmet?

– Ha rámbízod, tündérkirály uram, úgy vigyázok rá, mint a szemem fényére.

– Rádbízom, hűséges kapásom, de úgy vigyázz rá, mint a szemed fényére. Ha elveszted a három fürt aranyszőlőt, soha-sem terem több szőlő a Badacsonyon.

– Értem, uram király.

– De értsd meg azt is: ha megőrzöd, tied lesz a legszebb szőlő a Badacsonyon, ha nem őrzöd meg, belevettetek a Balatonba.

– Értem, uram király.

A kapás átvette az aranyszőlőt, a tündérkirály pedig befogatta a griffmadarait a hintájába és elutazott.

Őrizte a kapás a három aranyfürtöt. Felakasztotta a kamarába és éjjel-nappal annak az ajtajánál strázsált.

Senki sem tudott róla, hova tette a tündérkirály az aranyszőlőt, csak a király gonosz lelkű vadásza. Ennek nagyon fájt a foga az aranyszőlőre. Mondja a sasnak:

– Sasom, sasom, erős szárnyú sasom, szállj a kapás házába, hozd el a három arany szőlőfürtöt! Visszajött a sas.

– Nem hozhattam el, vadász uram, mert a kapás nyilat fogott rám.

– Hollóm, hollóm, sötét szárnyú hollóm – mondja a vadász –, repülj a kapás ablakába, hozd el a három arany szőlőfürtöt!

Visszajött a holló.

– Nem lehet, vadász uram, mert a kapás rámfogta a szőlő-karót.

– Csókám, csókám, éberszemű csókám – mondja a vadász, – szállj a kapás kamarájába, hozd el a három aranyfürtöt!

A kapás elfáradt a virrasztásban és elaludt. A csóka elvitte a három aranyfürtöt a vadásznak.

Éppen akkor érkezett meg a király. Kérdi a szolgáitól:

– Mi dolog az, hűséges szolgálaim, hogy nincs egy fürt szőlő a Badacsonyon? Jégeső járt talán erre?

– Nem járt erre, uram király, jégeső, de ma egyszerre eltűnt minden szőlőfürt.

A király megrázta a fejét és sietett a kapáshoz.

– Kapásom, kapásom, jámbor alattvalóm, megőrizted-e a három arany szőlőfürtöt?

– Se éjelem, se nappalom, uram király. Itt őrzöm egyre a kamara ajtaját.

– Jól van, fiam, nyissad hát ki az ajtót.

A kapás kinyitotta. Hát, uramfia! a három aranyfürtnek se híre, se hamva.

A tündérkirály haragosan kiáltotta:

– Így őrizted meg a legdrágább kincsemet? Ezért tűnt el hát minden szőlőfürt a Badacsonyról? Csatlósok, kötözzétek meg ezt a hűtlen sáfárt, vigyétek csónakra, beviszszük a Balaton közepére s a halaknak vetjük.

A szegény kapást megfogták, bevitték a Balaton közepére. Hát egyszerre – bim-bam – harangszó hallatszott. A szirtharang megszólalt. Bim-bam!

A csónak fölött megjelent a sas.

– Jaj, jaj ! – vijjogta. – Bevallom, én akartam elvinni az aranyszőlőt!

A harang egyre szólt. Most a fekete holló szállt a csónak orrára:

– Óh, jaj, óh, jaj! Én akartam elvinni, én akartam elvinni...

– Bim, bam! – zengett tovább a harang.

Sebes szárnyalással érkezett a csónakhoz a csóka és ezt kiáltotta:

– Jaj, jaj, én vittem el, én vittem el!

Bim-bam! A harang egyre fenyegetőbben zengett. Bim-bam! viszhangoztatta dörögve a Badacsony. Bim-bam! zúgott végig haragosan a Balatonon.

A vadász, aki szintén a csónakban volt, térdre vetette magát a király előtt.

– Jaj, százszorosán jaj, az én szegény fejemnek! – kiáltotta. – Bevallom, nálam van a három fürt aranyszőlő, én hozattam el a csókával.

Ezzel átadta a királynak a három aranyfürtöt.

A szirtharang egyszerre elhallgatott. Elvégezte feladatát. Mert a szirtharangnak az a tulajdonsága, ha valaki meghallja a tapon, bevallja a bűnét.

– Te vagy hát a bűnös? – kiáltott a király a vadászra. – Csatlósok, oldjátok föl a kapás köteleit, kötözzétek meg a vadászt és vessétek a Balatonba.

A víz nagyot csobbant és elnyelte örökre a gonosz vadászt.

Mire a tündérkirály kikötött a parton, a Badacsony alja és oldala már megint tele volt szőlőfürttel.

A kapás hűsége jutalmául megkapta a legszebb szőlőt és boldogan kapálgatta azt koporsója bezártáig.

A szirtharang most is megzendül gyakran...

(1899/39.)